

RŮŽE Z TRALEE

Karel Tampier

Tralee (irsky *Trá Lí*) je hlavní město hrabství Kerry. Leží v jihozápadní části Irska, na severní straně pevninské šíje poloostrova Dingle, má asi dvacet tisíc obyvatel. Kromě toho, že slouží jako významné středisko turistického ruchu, stalo se i světovým centrem krásných Irských dívek. Hned vysvětlím, jak k tomu došlo.

Jednoho večera roku 1957 seděla parta místních podnikatelů v baru Harty a vymýšlela, co by přitáhlo turisty a rodáky z celého světa na dostihový týden, který se v Tralee vždy koncem srpna konal. V jeho rámci se tradičně volila Karnevalová královna. Pánové si povídali a dohadovali se tak dlouho, až si vzpomněli na příběh nešťastné chudé krásavice a bohatého mladíka, který by se dal použít.

Bylo to takhle: **Mary O'Connor** (*1820), dcera chudičkého ševce, byla přijata jako služka do bohatého domu boháčovou dcerou, jež se pro změnu jmenovala **Maria**. Ta měla bratra, **William Pembroke** bylo jeho jméno. Byl to snílek a básník. Jednou se William předčasně odpoutal od koní a míčových her a vrátiv se domů šel se kouknout na sestřiny děti. Ty ovšem hlídala spanilá služebná Mary. Jeden pohled stačil – byl dechberoucí. Panáček se od té doby držel více doma. Potíže se však vždycky najdou: on byl bohatý protestant, ona chudá katolička. Letitý irský problém spočívá v tom, že bohatí chtějí být v království a chudí chtějí svobodu. Tady však majetný chtěl ztratit svobodu s chudou, o náboženství moc nešlo. Tatínek mu to zatrhl, on se vzepřel. Jednou v noci u křišťálové fontány vzal Mary do náruče a zapěl píseň *The Rose of Tralee*, asi takhle (přeložený zlomek):

*Chladné stíny večera rozprostřely svůj plášť
a Mary celá rozesmátá mě poslouchala.
Měsíc stoupal nad údolí a zářil svým bledým svitem,
když jsem získal srdce Růže z Tralee.
Ačkoli roztomilá a nádherná jako růže v létě,
nezískala si mne jen svou krásou. Oh ne!
Byla to věrnost, zářící vždy z jejích očí.
Díky té miluji Mary, Růži z Tralee...*

Hned následující večer však byl osudný, William v pouliční bitce těžce zranil chlapíka, zvaného **Leggett**. Stačil ještě vyrobit a věnovat milované Mary prsten a zasnoubit se s ní, když vtrhl do sednice jeho nejlepší kamarád Bob Blenerhasset s jobovkou: „Leggett mrtev, policie přichází, tady máš sto zlatých a koně a hybaj do přístavu Barrow, tam čeká loď!“ A

tak se čerstvý snoubenec dostal až do Indie, kde se stal válečným zpravodajem. Britský generál si časem nechal vyprávět jeho příběh nenaplněné lásky a pomohl mu k návratu domů. Tam v roce 1849 takhle jednou popíjel koňak v hospodě *King's Arms in the Rock*, když okolo kráčel pohřební průvod. „Kdo zemřel?“, zeptal se. „Ále náká Mary O'Connor, co jí říkají Růže z Tralee, ještě jí nebylo devětadvacet!“, zněla odpověď. A Williamovi nezbylo nic jiného, než pravidelně navštěvovat dívčin hrob v Clogherbrienu. A časem se oženil, emigroval do Ameriky, zplodil dvě dcery, rozvést se, vrátit se do Irska a uchlastat se. Nikdy prý ale nezapomněl na svou pravou lásku. Dožil v ubytovně staré Biddy v *Ashe Street*. 13. října 1864 zesnul a je pohřben vedle své „*Rose of Tralee*“.

Tolik ve zkratce chmurný příběh, který inspiroval výše zmíněnou skupinu traleeských bohatců k založení každoroční kulturní akce. Festival měl první ročník v roce 1959 s rozpočtem pouhých 750 liber. Napřed soutěžily jenom dámy z Tralee, později z celého hrabství, od roku 1967 se účastní ženy irského původu z celého světa, vybírané v postupně se měnícím systému předkol. V srpnu se koná finále, jehož vítězkou se stává dáma, která odpovídá požadavkům v písni: musí být krásná a fér, stává se velvyslankyní Irska na cestách po světě. Festival se snaží být slavností aspirací, ambicí, intelektu, společenské odpovědnosti a irského dědictví, slavností moderních mladých žen.

Náš první výlet do Irska v roce 2011 jsme si načasovali tak, abychom mohli festival vidět. Bylo na co koukat! Ulice plné diváků, průvod, koncerty, spektakly všemožné.

Krásky mávaly, dirigentka couvala, kapela hulákala do noci na náměstí, které se jmenuje **The Square**, tedy česky **Náměstí**. Alespoň to nemusejí pořád přejmenovávat, že.

O dva roky později jsme vykonali již třetí spanilou jízdu na Smaragdový ostrov. Dorazili jsme i do Drumcliffu v hrabství Sligo s úmyslem navštívit hrob **Williama Butlera Yeatse**. Stáli jsem v zadumání nad místem posledního odpočinku

velkého irského básníka, když se od brány hřbitova ozval zvuk brzdícího autobusu a pak chichotání dívčího davu. Přepadové komando krasavic se hrnulo k nám. S nimi kameraman, jakýsi činovník a ještě jeden další. Tu nám došlo, že je zase konec srpna a že dámy jsou vyzbrojené šerpami s nápisy, které je usvědčují z účasti na festivalu Rose of Tralee, ročník 2013.

Dívky se chvíli hemžily okolo hrobu a vyslechly vlastenecké poučení o zde pohřbeném velikánovi. Protože u Růže z Tralee se nehodnotí jenom krása, ale i aspirace, ambice, intelekt, společenská odpovědnost a znalost irského dědictví, jak už jsem uvedl výše, mají účastnice festivalu během finálového týdne i vzdělávací akce (!). Soutěžící pocházejí z celého světa a pro některé z nich to možná byla vůbec první návštěva země jejich předků. Zpět ke kořenům, že ano.

Pánský doprovod měl s uspořádáním toho hejna slečen a paní dost velké problémy, ale nakonec se dílo podařilo. S otevřenými i zavřenými deštníky. A já jsem pro spanilomyslné čtenáře mezi Růžemi našel tu, která ročník 2013 vyhrála. Když jsem fotografii pořizoval, ještě jsme ani ona ani já netušili, jak to dopadne. Byla to **Haley O'Sullivan** z Texasu. Už Walda Matuška zpíval, že nikde kromě Texasu tyhle růže nerostou...

